

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

27 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Hriplivaia Valentina în numele părții vătămate Dumanscaia Oliga și de către avocatul Malai Tatiana în numele inculpatului Sîli Simion, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2019, în cauza penală în privința lui

Mămăligă Alexandru Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat r-l Xxxxx s. Xxxxx;

Mămăligă Mihail Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat r-l Xxxxx s. Xxxxx;

Sîli Simion Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat or. Xxxxx str-la Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 22.10.2016-26.10.2017
2. *instanța de apel:* 17.11.2017 – 29.05.2019
3. *instanța de recurs:* 08.08.2019-27.11.2019

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 26 octombrie 2017, au fost achitați Mămăligă Alexandru Xxxxx, Mămăligă Mihail Xxxxx și Sîli Simion Xxxxx, învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că conform rechizitoriului, se învinuiesc Mămăligă Alexandru, Mămăligă Mihail și Sîli Simion precum că ei, la 07.01.2016 în jurul orelor 11.30, având intenția violării domiciliului lui Dumanscaia Oliga, s-au deplasat la domiciliului ultimei situat în satul Xxxxx raionul Xxxxx, unde în vederea realizării scopului său infracțional, intenționat, fără consimțământul proprietarului și contrar voinței acestuia, au pătruns în curtea casei lui Dumanscaia Oliga, amplasată în satul Xxxxx raionul Xxxxx după care, în timp ce se afla ilegal în domiciliul dat, în vederea continuării realizării scopului său infracțional, au rămas în acel domiciliu, iar la cerințele lui Dumanscaia Oliga de a părăsi domiciliului dat, a refuzat categoric să iasă din ograda dată și aflându-se în același loc, în scopul rămânerii în domiciliul lui Dumanscaia Oliga, a amenințat-o pe ultima cu aplicarea violenței.

Astfel, organul de urmărire penală a încadrat acțiunile lui Mămăligă Alexandru, Mămăligă Mihail și Sîli Simion în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, *violarea de domiciliu, adică pătrunderea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia și refuzul de a-l părăsi la cererea ei, acțiuni săvârșite cu amenințarea aplicării violenței.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Procurori, care au solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Mămăligă A., Mămăligă M. și Sîli S. să fie recunoscuți vinovați în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de amendă, în privința lui Mămăligă M. și Mămăligă A. în mărime de 500 unități convenționale, iar în privința lui Sîli S. în mărime de 350 unități convenționale.

În motivarea apelului a invocat:

- concluziile instanței în raport cu constatările de fapt și probele pe dosar, sunt eronate, or la faza de urmărire penală și examinare în fond pentru început era foarte important a fi luate în considerație faptele care au avut loc cu o seară înainte de ziua săvârșirii infracțiunii, fapt omis de instanță, și anume că în seara „Sărbătorii de Crăciun”, la data de 06.01.2016 aproximativ ora 18.30, Mămăligă Mihail, deplasându-se la volanul automobilului „Dacia Logan”, prin satul Xxxxx, raionul Xxxxx, din cauza condițiilor climaterice nefavorabile, a pierdut controlul automobilului a deraiat de pe traseu, și tamponînd și deteriorînd gardul gospodăriei lui Dumanschii G., situat în aceeași localitate, a parcurs o distanță de circa 7-8 metri prin grădina gospodăriei menționate, după care lovindu-se cu automobilul în casă, s-a oprit. În gospodăria menționată locuiau, Dumanscaia Oliga (partea vătămată) cu soțul, precum și tatăl și mama ei, care erau de vîrstă înaintată și care de fapt și sunt proprietari acelei gospodării. Dat fiind faptul că, părinții lui Dumanscaia Oliga erau foarte bătrîni și bolnavi, după producerea accidentului, ea singură a ieșit din casă și l-a văzut pe Mămăligă Mihail, mașina căruia era lovită de casă unde ea locuiește. Din start între Dumanscaia Oliga și Mămăligă Mihail s-a iscat o situație de conflict, ori Mămăliga Mihail refuza să-și comunice numele complet și să prezinte careva acte de identitate, iar Dumanscaia Oliga avînd un comportament, care poate fi tratat într-o oarecare măsură ca prea insistent, l-a iritat pe Mămăligă Mihail ori ea din start, avînd asupra sa o foaie și un pix, solicita insistent să-i fie prezentate documentele șoferului;

- la 06.01.2016, învinuiții deja au inițiat cu partea vătămată un conflict, între ei deja existînd relațiile ostile, aceștia deja la 07.06.2016, direct și conștient au mers la domiciliul lui Oliga Dumanscaia, nu și-au onorat promisiunile de a „*rezolva situația pe cale amiabilă*” ci direct, fără acordul proprietarului, au intrat în ogradă, și au întreprins acțiuni de a scoate automobilul Dacia Logan care se afla la o distanță de 7-8 metri de la gard. Or, din declarațiile părții vătămate, aceasta nu le-a permis să intre pe teritoriul privat, le-a repetat de multiple ori că le interzice să intre;

- chiar dacă instanța a considerat, că intenția de a „*pătrunde ilegal*” nu a fost demonstrată (motivînd acest aspect prin intenția inculpaților de a-și recupera bunul, cu nu de a viola domiciliul), sub nici un fel nu poate fi explicat faptul cum instanța

tot aici, deja a constatat lipsa modalității normative a laturii obiective a infracțiunii prevăzute la art. 179 Cod penal, care se caracterizează prin „rămânere ilegală” în domiciliu victimei, or prin acesta, precum însăși instanța indică, se are în vedere situația când pătrunderea a fost realizată legal (sau ilegal), însă rămânerea în continuare în domiciliul victimei este indezirabil (nedorit) pentru aceasta, dobândind astfel caracter ilegal;

- din declarațiile părții vătămate pe lângă comportament total indiferent al inculpaților, față de solicitările ei de a nu intra în ogradă, iar ulterior de a o părăsi, se atestă un comportament total batjocuritor și nedemn față de victimă, însoțit de aplicarea violenței față de ea, precum și amenințarea cu aplicarea violenței, fapt confirmat de însăși Oliga Dumanscaia;

- la cele întâmplate au asistat ca martori direcți, părinții părții vătămate, însă Dumanschi G. a decedat în scurt timp după săvârșirea infracțiunii, iar Dumanscaia Maria chiar dacă este în viață, este bolnavă fiind lipsită de capacitate de a relata cele văzute, din cauza bolii nu poate vorbi. Totodată, indică că martorii care au mai fost audiați pe caz, și anume Levițchi V., Brai G., Braghiș V., Gavrilița G. cu toții completează cele menționate de către partea vătămată, or, ei nu au fost martori direcți la cele întâmplate și anume martori la „faza activă a conflictului” caracterizată prin strigăte și îmbrânceli, totodată ei au venit ulterior la fața locului și au văzut starea deplorabilă în care se afla partea vătămată, deja după ce inculpații au ieșit din gospodăria ei, numai atunci când au auzit că la fața locului urmează să se prezinte angajații poliției.

3.2 Părțile vătămate Dumanscaia Maria și Dumanscaia Oliga care au solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Mămăligă A., Mămăligă M. și Sîli S. să fie recunoscuți vinovați în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal, cu stabilirea unor pedepse potrivit legislației. Totodată, părțile vătămate au pledat pentru admiterea acțiunii civile și încasarea din contul inculpaților a prejudiciului moral în sumă de 60 000 lei, prejudiciul material cauzat prin infracțiune în sumă de 76 446 lei și cheltuieli de judecată în sumă de 44 789 lei.

La data de 11.05.2019, partea vătămată Dumanscaia Oliga a înaintat apel suplimentar, solicitând casarea integrală a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Mămăligă A., Mămăligă M. și Sîli S. să fie recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal și să fie condamnați la o pedeapsă în formă de închisoare, pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Totodată, partea vătămată Dumanscaia Oliga a pledat pentru admiterea integrală a acțiunii civile și încasarea în mod solidar de la inculpații Mămăligă A., Mămăligă M., și Sîli S. în beneficiul lui Dumanscaia Oliga a prejudiciului material în sumă de 150 689, 4 lei, a cheltuielilor judiciare în cuantum de 49301 lei și a prejudiciului moral în sumă de 60000 lei.

În motivarea apelului, a indicat că:

- a fost agresată în mod verbal cât și fizic, urmare a faptului că Mămăligă Mihail a închis geamul automobilului în timp ce ea, Dumanscaia Oliga ținea degetul pe ușa

automobilului, iar în cele din urmă a avut de suferit dureri fizice, dar și nemijlocit prejudicii de ordin moral, fiind numită necenzurat de către inculpații Sîli Simion și Mămăligă Mihail în timp ce Mămăligă Alexandru filma toate aceste evenimente la telefonul său mobil. Intenția directă a inculpaților de violare de domiciliu se materializează prin scopul acestora, care era anume de a ridica automobilul avariât din ograda și casa părții vătămate Dumanscaia Oliga, iar aceste din urmă prezumau în mod obligatoriu acordul lui Dumanscaia Oliga, care însă a lipsit, astfel că scopul de a ridica acest automobil impune nemijlocit și intenția acestora de violare de domiciliu, intenție care și-a găsit confirmare pe deplin prin relatările însuși ale inculpatului Sîli Simion, ale pătimatei Dumanscaia Oliga, cât și ale martorilor Gavriliță I., Levițchi Vitalie, Brai G., dar și Braghiș Victor;

- și-a găsit confirmare integrală nemijlocit și rămînerea ilegală a inculpaților în domiciliul părții vătămate, de vreme ce atît pătimită Dumanscaia Oliga, cât și chiar inculpatul Sîli Simion, dar și martorii audiați au confirmat clar că inculpații nu au părăsit domiciliul lui Dumanscaia Oliga la cerința fermă și repetată a acesteia, și au ieșit din ograda casei doar la momentul în care au sosit colaboratorii de poliție, urmare a solicitării telefonice a pătimatei. Or. scopul inculpaților a fost anume acela de a recupera automobilul eludîndu-se recuperarea prejudiciului material urmare a accidentului rutier, cauzat anume din vina inculpatului Mămăligă Mihail astfel că de fapt și de drept s-a realizat anume scopul material, lucru care însă a fost omis într-un mod absolut formal și neîntemeiat de către instanța de fond;

- cu privire la acțiunea civilă, indică că instanța de fond, de fapt și de drept în dispozitivul sentinței de achitare nici nu s-a expus asupra soluției pe care o adoptă, astfel că nu a dispus nici respingerea acțiunii civile, dar și nici admiterea acțiunii civile, cu atît mai mult că în partea descriptivă, instanța de fond face referire la faptul că acțiunea civilă urmează a fi lăsată fără examinare;

- ca urmare a acțiunilor inculpaților, părții vătămate Dumanscaia Oliga i-au fost cauzate prejudicii materiale, care se constituie din cheltuielile pentru deplasarea la organul de urmărire penală și instanța de judecată, în cuantumul de 686 lei, acestea fiind confirmate prin bonurile de plată și tichete de călătorie, cheltuieli pentru multiplicarea actelor în sumă de 90 lei pentru a fi prezentate în instanța de judecată, cheltuieli pentru pierderea timpului de muncă în cuantum de 3094 lei, compus din 7 zile x 442 lei pentru o zi, acestea fiind calculate din salariul lui Dumanscaia Oliga, iar certificatul confirmativ în acest sens este anexat la acțiunea civilă, înaintată în instanța de fond. La fel, urmare a accidentului rutier produs din vina inculpaților, pătimatei Dumanscaia Oliga i-a fost cauzat un prejudiciu în cuantum de 60000 lei, pentru deteriorarea casei și a gardului. În afară de aceste cheltuieli, de către Dumanscaia Oliga au fost suportate cheltuieli pentru reparații în casă urmare a accidentului rutier, compuse din: repararea peretelui tamponat în sumă de 8107 lei, construcția gardului distrus în sumă de 4233 lei, restabilirea zidului distrus în sumă de 1900 lei, repararea peretelui casei, ce constituie suma de 2206 lei, iar în total suma de 16446 lei, sume ce urmează a fi dispuse spre încasare în mod solidar de la inculpați. La fel, urmare a acțiunilor ilegale ale inculpaților, intimidarea din partea

acestora, după infracțiunea comisă, agresiunile acestora, cât și alte acțiuni huliganice, tatăl părții vătămate Dumanschi G. a decedat, acesta în permanență fiind stresat și în permanență retrăind pentru cele întâmplate, dar și în continuare, avînd frică pentru Dumanscaia Oliga, din partea inculpaților pe viitor, iar pentru înmormîntarea acestuia au fost cheltuiți bani în sumă de 37000 lei, fapt confirmat prin bonurile de casă anexate la acțiunea civilă;

-după acțiunile ilegale ale inculpaților manifestate prin violarea de domiciliu, mama lui Dumanscaia Oliga, Dumanscaia Maria s-a îmbolnăvit, aceasta avînd necesitatea de tratament și medicamente costisitoare, în sumă de 36599, 4 lei, fapt confirmat prin bonurile de casă și ordinele de plată anexate la acțiunea civilă, astfel că starea sănătății mamei lui Dumanscaia Oliga s-a agravat drastic anume urmare a infracțiunii comise, iar în acest context sînt confirmative relatările lui Dumanscaia Oliga, care a menționat că mama sa a avut nevoie de asistența medicală, dar și tratament corespunzător după acest caz. Totodată, pe parcursul urmăririi penale și cercetării judecătorești, pătimită Dumanscaia Oliga a avut de suportat și cheltuieli judiciare, în cuantumul de 49301 lei, pentru deplasări la instanța de judecată, pentru reprezentarea intereselor sale de către avocat, dar și prezentarea și solicitarea de acte, aceste cheltuieli la fel fiind confirmate prin honorile de plată și chitanțele anexate la acțiunea civilă formulată la caz;

- cu privire la prejudiciul moral, consideră partea vătămată că în beneficiul său urmează a fi dispusă spre încasare în mod solidar, de la inculpații Mămăligă Alexa, Mămăligă M. și Sîli S. suma de 60000 lei, aceasta din urmă fiind una de natura de a recompensa și restabili toate suferințele psihice și fizice suportate atît de către Dumanscaia Oliga, cât și de către părinții acesteia, care în cea mai mare parte au suportat stresuri, frică, nesiguranță. în raport cu inculpații;

3.3 La data de 23.05.2018, avocatul Gheorghită Oleg în numele părții vătămate Dumanscaia Maria a înaintat apel suplimentar care a solicitat casarea sentinței și atragerea la răspundere penală a lui Mămăligă A., Mămăligă M., și Sîli S. în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, invocînd că vina inculpaților se dovedește prin declarațiile martorilor Brai G., Levițchi V., Ceban I. ce confirmă faptul că inculpații abuziv au intrat în ograda apelantei și au refuzat să iasă la solicitarea proprietarilor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2019, a fost admis apelul procurorilor, apelul părților vătămate Dumanscaia Maria, Dumanscaia Oliga, apelul suplimentar al părții vătămate Dumanscaia Oliga și apelul suplimentar al avocatului Gheorghită Oleg în numele părții vătămate Dumanscaia Maria, fiind casată total sentința și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Mămăligă A., Mămăligă M. și Sîli S. au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal și în baza acestei Legi, lui Mămăligă A. și Mămăligă M. li s-a aplicat o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de câte 650 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 13 000 lei, iar lui Sîli S. i s-a aplicat o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 12 000 lei. A fost admisă parțial acțiunea civilă, fiind încasat de la inculpații Mămăligă A.,

Mămăligă M. și Sîli S. în beneficiul părții vătămate Dumanscaia Oliga prejudiciul moral în mărime de cîte 2 000 lei. S-a încasat de la inculpații Mămăligă A., Mămăligă M. și Sîli S., în mod solidar, în beneficiul părții vătămate Dumanscaia Oliga cheltuielile de judecată în mărime de 5 000 lei, în rest, a fost respinsă acțiunea civilă.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a indicat că, la pronunțarea sentinței, instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art. 101 alin.(1), art. 384 alin.(3), art. 385 alin. (1) Cod de procedură penală.

Mai mult, instanța de apel a considerat că prima instanță nu a dat o apreciere cuvenită prevederilor legale ce guvernează speța dedusă judecății, or instanța de apel a reținut din totalitatea de probe administrate de organul de urmărire penală și verificate în apel, fiind apreciate, cu respectarea prevederilor art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicități, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a constatat că Mămăligă A., Mămăligă M. și Sîli S., la 07.01.2016 în jurul orelor 11.30, având intenția violării domiciliului lui Dumanscaia Oliga, s-au deplasat la domiciliului ultimei situat în satul Rassvet raionul Xxxxx, unde în vederea realizării scopului său infracțional, intenționat, fără consimțământul proprietarului și contrar voinței acestuia, au pătruns în curtea casei lui Dumanscaia Oliga, amplasată în satul Xxxxx raionul Xxxxx, după care în timp ce se afla ilegal în domiciliul dat, în vederea continuării realizării scopului său infracțional, au rămas în acel domiciliu, iar la cerințele lui Dumanscaia Oliga de a părăsi domiciliului dat, au refuzat categoric să iasă din ograda dată și aflându-se în același loc, în scopul rămânerii în domiciliul lui Dumanscaia Oliga a amenințat-o pe ultima cu aplicarea violenței.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Mămăligă A., Mămăligă M. și Sîli S. au comis infracțiunea prevăzută de art. 179 alin. (2) Cod penal, individualizată prin *„violarea de domiciliu, adică pătrunderea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia și refuzul de al părăsi la cererea ei, acțiuni săvârșite cu amenințarea aplicării violenței”*

Examinând probatorul administrat, instanța de apel, a considerat dovedită în afara dubiilor rezonabile vina lui Mămăligă A., Mămăligă M. și Sîli S. și pe deplin prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi: declarațiile părții vătămate Dumanscaia O., martorilor Gavriliță I., Levițchi V., Brai G., Braghiș V., procesul-verbal de cercetare la fața locului din 27.02.2016, procesul-verbal de verificare a declarațiilor la fața locului din 27.02.2016.

Instanța de apel a constatat că probele prezentate în sprijinul învinuirii, care au fost cercetate în cadrul ședinței instanței de apel, confirmă faptul că acțiunile inculpaților Mămăligă A., Mămăligă M. și Sîli S. urmează a fi pasate sub incidența normei penale prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal, or, în cadrul cercetării judecătorești, s-a confirmat existența laturii obiective ale infracțiunii respective.

În acest context, instanța de apel a menționat că Dumanscaia Oliga a întrunit pe deplin calitatea de parte vătămată în cauza penală, or, aceasta, la momentul comiterii faptei, domiciliu în s. Xxxxx, r-l Xxxxx, fapt menționat de ultima în ședința instanței de apel și anume că în acea casă, locuiește de un an de zile, locuința care a fost avariata urmare a accidentului rutier provocat de către inculpatul Mămăligă Mihail la volanul automobilului, fapt confirmat prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr.MAI03 098535 din 12.01.2016, întocmit în privința ultimului în baza art.242 alin.(2) Cod contravențional.

Cele menționate de partea vătămată Dumanscaia Oliga și martorul Gavriliță I. precum și intenția directă a inculpaților de a scoate automobilul de pe teritoriul privat al părții vătămate, lăsate în urma accidentului rutier din seara zilei de 06.01.2016 este confirmată și prin declarațiile martorului Braghiș Victor, care fiind angajat în calitate de ofițer de poliție, și a sosit la fața locului, i-a văzut pe inculpați care se aflau în ograda casei lui Dumanscaia Oliga și între aceștia era iscat un conflict, or între Dumanscaia Oliga și persoanele care venise să ridice automobilul se începuse o ceartă, martorul Braghiș Victor, care a venit la fața locului, le-a spus persoanelor să iasă din ogradă cât el va discuta cu partea vătămată. În urma discuției cu partea vătămată ultima a explicat că persoanele în cauză au dorit să ridice automobilul fără permisiunea ei. Mămăliga Mihail a dat volumul mare la muzică, avea un comportament obraznic și cineva din persoanele prezente a filmat cele întâmplate.

În continuare, instanța de apel a remarcat că confirmare existenței elementului constitutiv ai infracțiunii din speță, sînt și nemijlocit declarațiile martorului Brai G. care atît în cadrul ședinței instanței de fond, cît și în ședința instanței de apel a comunicat că fiind telefonat de către Dumanscaia Oliga, ultima plîngea și că persoanele care au dorit să scoată automobilul din ograda sa au vrut să facă acest lucru intrînd pe teritoriul casei lui Dumanscaia Oliga fără acordul ultimei. Deplasându-se spre gospodăria lui Dumanscaia Oliga, a înțeles că băieții doreau să scoată automobilul din ogradă fără permisiunea lui Dumanscaia. A auzit cum partea vătămată se plîngea colaboratorilor de poliție precum că a fost înjurată cu cuvinte necenzurate după care el a plecat acasă. Nu a văzut ca persoanele care se aflau în marginea traseului să prezinte careva documente care le-ar permite să ridice automobilul.

Aceleași circumstanțe de fapt au fost relatate și de martorul Levițchi Vasile, care a declarat că, a fost sunat de Dumanscaia Oliga care i-a spus că a fost agresată de către niște persoane, în jurul orelor 11-12 s-a dus la casa lui Dumanschi Oliga, unde a văzut gardul și stîlpul dărâmat, iar Dumanscaia Oliga se afla în stradă și se certa cu niște persoane necunoscute. Dumanscaia Oliga când l-a telefonat era agitată, speriată și i-a cerut ajutor. Cunoaște din spusele părții vătămate că băieții au intrat în grădină pentru a scoate automobilul fără permisiunea ei, iar ea nu le-a permis pînă la sosirea colaboratorilor de poliție. în momentul în care s-a apropiat de gospodăria lui Dumanschi Oliga. doi bărbați vorbeau cu voce ridicată și se aflau în drum. în grădină era zăpadă și erau multe urme de încălțăminte.

Instanța de apel a ținut cont și de procesul-verbal de verificare a declarațiilor la fața locului din 27.02.2016, cu participarea părții vătămate Dumanscaia Oliga conform căruia, ultima aflându-se în ograda casei sale situată în satul Xxxxx, raionul Xxxxx, a indicat colaboratorilor de poliție locul din interiorul acestei ogrăzi, pe unde au pătruns Mămăligă A., Mămăligă M., Sîli S., care au refuzat să părăsească ograda la solicitările ei.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a ajuns la concluzia că, prin declarațiile părții vătămate și a martorilor audiați, se confirmă evident că, inculpații au pătruns ilegal pe teritoriul casei lui Dumanscaia Oliga, aceștia manifestând un comportament batjocoritor față de partea vătămată, totodată ultimii au rămas ilegal în continuare în ograda casei, în situația în care, Dumanscaia Oliga insista ca dînșii să părăsească domiciliul ei și să nu ridice automobilul, fără încuviințarea organelor de poliție, or inculpații nu au prezentat careva cate ce ar permite ultimilor să scoată automobilului din ograda părții vătămate.

La fel, instanța de apel a reținut în speță, existența în acțiunilor inculpaților a laturii obiective, manifestate prin modalitate de „rămînerea ilegală” a inculpaților în domiciliul părții vătămate, or, partea vătămată Dumanscaia Oliga, cît și martorii audiați au confirmat clar că inculpații nu au părăsit domiciliul lui Dumanscaia Oliga la cerința ultimei și repetată a acesteia, și au ieșit din ograda casei doar la momentul în care au sosit colaboratorii de poliție, în situația în care martorul Braghiș Victor, care a venit la fața locului, li-a spus peroanelor să iasă din ogradă cît el va discuta cu partea vătămată.

În acest context, instanța de apel a reținut că în acțiunilor inculpaților Mămăligă A., Mămăligă M. și Sîli S. este prezentă și latura subiectivă a infracțiunii specificate la art. 179 Cod penal, în situația în care inculpații au acționat anume cu scop material, or, anterior faptei infracționale de violare de domiciliu, în seara zilei de 06.01.2016, a avut loc un accident rutier, inculpatul Mămăliga Mihail, fiind la volanul automobilului de modelul Dacia Logan, a derapat de pe traseu și a ajuns în gospodăria părții vătămate, tamponîndu-se în casa ultimei, iar urmare a acestui fapt, casa și gardul ale părții vătămate Dumanscaia Oliga au fost deteriorate, fiindu-i cauzate daune materiale, or, partea vătămată a explicat că, nu le permitea să scoată automobilul din curtea casei deoarece au promis că vor achita prejudiciul și să hotărască întrebarea pe cale amiabilă.

În acest sens, instanța de apel a reținut că inculpații au acționat cu intenție directă, în scop de a recupera automobilul, or, aceștia nici nu au avut de gând să restituie părții vătămate un oarecare prejudiciu material pentru deteriorările comise în urma acciaenmiui rutier, astfel că de fapt și de drept s-a realizat anume scopul material, lucru care însă a fost omis într-un mod absolut formal și neîntemeiat de către instanța de fond. Or, anume pentru a recupera automobilul, a determinat pe inculpați să comită infracțiune de violare de domiciliu, aceștia nu au primit permisiunea lui Dumanscaia Oliga de a intra în gospodăria sa. dar nici careva acte procesuale ce ar permite ultimilor să intre în proprietatea privată și să ridice automobilul accidentat.

În viziunea instanței de apel, nu poate fi reținută opinia instanței de fond precum că, intenție în acțiunile inculpaților Mămăligă A., Mămăligă M. și Sîli S. în raport cu domiciliul cet. Dumanscaia O. situat în satul Xxxxx raionul Xxxxx nu este de atentare la inviolabilitate a domiciliului altuia, în scop de răzbunare, gelozie, ură, curiozitate - scop specific violării de domiciliu, ci în scop material, de restituire a bunurilor personale aflate pe terenul aferent casei de locuit din s. Xxxxx r. Xxxxx, ca urmare a accidentului rutier.

Or, instanța de apel a remarcat că din declarațiile părții vătămate rezultă evident că inculpații au refuzat să părăsească domiciliul său, aceasta insistînd, însă fără careva acțiuni pozitive din partea inculpaților, pînă la sosirea colaboratorilor de poliție, de vreme ce doar la solicitarea lui Braghiș Victor, care fiind angajat în calitate de ofițer de poliție, li-a spus peroanelor să iasă din ogradă cât el va discuta cu partea vătămată.

Tot aici, instanța de apel a menționat că, este eronată concluzia instanței de fond precum că, din declarațiile părții vătămate și a inculpatului Sîli Simion se desprinde concluzia că a existat un interval de timp între momentul în care partea vătămată a solicitat inculpaților să iasă din curte și momentul în care aceștia s-au conformat după ce în prealabil au fost adresate reproșuri reciproce. Însă nu a fost depășită limita admisibilă pentru a constata refuzul părăsirii domiciliului după cum indică art. 179 Cod penal.

Or, după ce partea vătămată Dumanscaia Oliga a auzit o bubuitură mare, a ieșit afara și văzut inculpații în ograda sa, le-a cerut acestora să părăsească imediat curtea casei, ceea ce ultimii nu au făcut, părăsind curtea casei doar după intervenția organelor de poliție.

În baza celor menționate, instanța de apel a considerat cert identificat și demonstrat faptul că, acțiunile inculpaților sunt plasate anume sub aspect penal, fapta fiind dovedită prin probe pertinente și concludente, care coroborează între ele, iar în cele din urmă acțiunile acestora just urmează a fi încadrate în condițiile normei vizate de art. 179 alin. (2) Cod penal, dat fiind faptul că a fost admisă o imixtiune ilegală în domiciliul părții vătămate Dumanscaia Oliga, fără a avea acordul ultimei, sau fără a acționa în baza a careva temeieri legale, neavînd o permisiune verbală de a intra în ograda pătimatei Dumanscaia Oliga sau vreo permisiune din partea organelor de drept privind ridicarea automobilului accidentat.

Instanța de apel la individualizarea, stabilirea categoriei pedepsei inculpaților a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunii mai puțin grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din intenție, de personalitatea inculpaților, fără antecedente penale, nu se află la medicul narcolog sau psihiatru, inculpații Mămăliga Alexandru și Mămăliga Mihail nu au persoane la întreținere, iar inculpatul Sîli Simion este căsătorit și are la întreținere un copil minor.

Astfel, instanța de apel la stabilirea categoriei pedepsei, a ținut cont gravitatea infracțiunii comise, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele

cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, prin urmare în privința inculpaților Mămăliga A. și Mămăliga M. urmează a fi aplicată pedeapsă în formă de amendă în mărime de 650 unități convenționale, echivalentul a 13 000 lei, iar în privința inculpatului Sîli S. amenda în mărime de 600 unități convenționale, echivalentul a 12 000 lei. În acest sens, luînd în considerație prevederile art. 64 alin.(2) Cod penal, potrivit căruia „Amenda se stabilește în unități convenționale. Unitatea convențională de amendă este egală cu 20 de lei”, normă în vigoare la data comiterii faptei, pînă la modificările operate prin Legea Parlamentului nr. 207 din 29.07.16, în vigoare 07.11.16.

În cele din urmă, instanța de apel a ajuns la concluzia că scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpaților, v-a fi pe deplin atins, doar prin numirea pedepsei sub formă de amendă, considerînd că această pedeapsă va atinge scopul sancțiunii penale de restabilire a echității sociale, de corectare a inculpaților, precum și de prevenire a comiterii de noi infracțiuni, atît din partea inculpaților, cît și din partea altor persoane.

Totodată, instanța de apel a mai considerat că acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Dumanscaia Oliga, este întemeiată și justificată parțial, urmînd a fi admisă în parte, ținînd cont de faptul că, prin infracțiunea săvîrșită, inculpații i-a cauzat părții vătămate, un prejudiciul moral, manifestat prin suferințele psihice și fizice suportate atît de către Dumanscaia Oliga, cît și de către părinții acesteia, care în cea mai mare parte au suportat stresuri, frică, nesiguranță, avînd în vedere că aveau o vîrstă înaintată.

De asemenea, instanța de apel a considerat că fapta penală comisă de către inculpați cu intenție directă, a adus suferințe morale enorme părții vătămate Dumanscaia Oliga, care a suportat teama în viitor față de sine, cît și față de părinții săi, cu atît mai mult că inculpați au amenințat-o cu aplicarea violenței, fapt ce denotă că la caz este echitabil, corect dar și proporțional pentru a recupera aceste daune morale, și a recompensa durerile fizice și psihice, de a încasarea de la inculpați, a cîte 2 000 lei, or suma de 60000 lei solicitată de partea vătămată, este una exagerată, în situația în care instanța de judecată urmează să țină cont de gravitatea cauzării suferințelor psihice și fizice a părții vătămate, totodată și faptul că la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, urmează a se ține cont atît de gravitatea suferințelor pricinuite, dar și de starea materială a inculpaților.

Cu privire la prejudiciul material solicitat de partea vătămată, privind încasarea cheltuielilor de deplasare la organul de urmărire penală și instanța de judecată, precum și cheltuieli legate de acordarea asistenței juridice de către apărătorul Hriplivaia Valentina, conform bonului din 28.01.2018 în suma de 3535 lei. În acest sens, instanța de apel a considerat că, partea vătămată a avut cheltuieli legate de examinarea cauzei penale, însă suma solicitată spre încasare nu corespunde realității, în situația în care în cadrul cercetării judecătorești în instanța de apel nu au fost prezentate probe ce ar confirma că toate pretinsele cheltuieli au avut loc nemijlocit cu instrumentarea cauzei penale date, fapt ce denotă că acestea cerințe urmează a fi admise parțial, cu încasarea din contul inculpaților în beneficiul părții vătămate, a

sumei doar de 5 000 lei. ținând cont și de faptul că mai multe ședințe de judecată au fost amânate la cererea părții vătămate.

În viziunea instanței de apel, urmează a fi respinsă și solicitarea părții vătămate privind încasarea din contul inculpaților a cheltuielilor suportate pentru reparația casei urmare a accidentului rutier, de vreme ce, la caz, instanța de apel examinează cauza penală de învinuire a lui Mămăligă A., Mămăligă M. și Sîli S. de comiterea infracțiunii de violare de domiciliu, dar careva prejudiciu cauzat nemijlocit prin infracțiune de violare de domiciliu, nu s-a constatat.

În acest context, este absolut nefondată și declarativă pretenția părții vătămate față de inculpați privind încasarea cheltuielilor legate de înmormântarea tatălui părții vătămate, făcînd referire precum că Dumanschi G. a decedat, acesta în permanență fiind stresat și în permanență retrăind pentru cele întîmplate, precum și faptul că mama lui Dumanscaia Oliga, Dumanscaia Maria s-a îmbolnăvit, aceasta avînd necesitatea de tratament și medicamente costisitoare, or, pretinsele cheltuieli nu au fost cauzate prin infracțiune, nu au careva legătură cauzală cu fapta comisă de inculpați, din care considerente, la acest capăt de solicitare, în opinia instanței de apel pretenția urmează a fi respinsă.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

6.1 Avocatul Hriplivaia Valentina în numele părții vătămate Dumanscaia O., care solicită casarea parțială a acesteia în latura civilă, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Dumanscaia O. să fie admisă integral.

În motivarea recursului invocă:

-soluția instanței de apel privind admiterea parțială a acțiunii civile este una neîntemeiată, fiind contrară prevederilor art. 387 alin. (1), (3) Cod de procedură penală, deoarece partea vătămată Dumanscaia O., fiind recunoscută ca parte civilă, a înaintat acțiunea civilă, prin care a solicitat încasarea din contul inculpaților a prejudiciului material cauzat, a cheltuielilor pentru tratament, înmormântare, transport, pentru asistență juridică în sumă de 3500 lei și a prejudiciului moral în sumă de 60.000 lei, pe când instanța de apel avînd la dispoziție sume exacte, solicitate de partea vătămată, fără nici un temei nu a admis integral acțiunea civilă și în nici un mod nu și-a motivat soluția privind admiterea ei parțială;

-conform cererii de chemare în judecată, Dumanscaia Oliga a solicitat în instanța de apel încasarea în mod solidar de la inculpații Mămăligă A., Mămăligă M. și Sîli S. a prejudiciului material în sumă de 150683,35 lei, a cheltuielilor judiciare în cuantum de 49301 lei și a prejudiciului moral în sumă de 60000 lei;

-nu suportă critici alegația instanței de apel cu referire la faptul că, recuperarea prejudiciului urmare a accidentului rutier, trebuia să fie recuperat pe cale civilă, în situația în care Dumanscaia O. a acționat absolut legal și corect în apărarea drepturilor sale, de vreme ce automobilul vizat se afla absolut legal pe teritoriul său, iar dînsa a încercat să curme acțiunile ilegale ale inculpaților, ce doreau ridicarea acesui automobil, de vreme ce automobilul vizat urma a fi ridicat de către agentul constator și nu de către inculpați;

- urmare a acțiunilor inculpaților, părții vătămate Dumanscaia Oliga i-au fost cauzate prejudicii materiale, care se constituie din cheltuielile pentru deplasarea la organul de urmărire penală, procuratură, instanța de judecată din Xxxxx, Curtea de Apel Chișinău în cuantumul de 4445 lei, acestea fiind confirmate prin bonurile de plată și tichete de călătorie, cheltuieli pentru multiplicarea(xerox) actelor în sumă de 2244 lei pentru a fi prezentate în instanța de judecată vol.II, f.d- 186-204), cheltuieli pentru pierderea timpului de muncă în cuantum de 3094 lei, acestea fiind calculate din salariul lui Dumanscaia O.;

- urmare a accidentului rutier produs din vina inculpaților, pătimitei Dumanscaia Oliga i-a fost cauzat un prejudiciu în cuantum de 60000 lei, pentru deteriorarea casei și a gardului;

-de către Dumanscaia Oliga au fost suportate cheltuieli pentru reparații în casă urmare a accidentului rutier, compuse din: repararea peretelui tamponat în sumă de 8107 lei, construcția gardului distrus în sumă de 4233 lei, restabilirea zidului distrus în sumă de 1900 lei, repararea peretelui casei, ce constituie suma de 2206 lei, iar în total suma de 16446 lei, sume ce urmează a fi dispuse spre încasare în mod solidar de la inculpați;

- la fel, urmare a acțiunilor ilegale ale inculpaților, intimidarea din partea acestora, după infracțiunea comisă, agresiunile acestora, cât și alte acțiuni huliganice, tatăl părții vătămate Dumanschi G. la data de 05.02.2016 a decedat, acesta în permanență fiind stresat și în permanență retrăind pentru cele întâmplate, dar și în continuare, avînd frică pentru Dumanscaia Oliga, din partea inculpaților pe viitor, iar pentru înmormîntarea acestuia au fost cheltuiți bani în sumă de 37000 lei, fapt confirmat și de adeverința din 08.02.2016 eliberată de Primăria Bucovăț;

- după acțiunile ilegale ale inculpaților manifestate prin violarea de domiciliu, mama lui Dumanscaia O., Dumanscaia M. s-a îmbolnăvit, aceasta avînd necesitatea de tratament și medicamente costisitoare, în sumă de 37237 lei, fapt confirmat prin bonurile de casă și ordinele de plată anexate la acțiunea civilă, astfel că starea sănătății mamei lui Dumanscaia Oliga s-a agravat drastic anume urmare a infracțiunii comise, iar în acest context sînt confirmative relatările lui Dumanscaia Oliga, care a menționat că mama sa a avut nevoie de asistența medicală, dar și tratament corespunzător după acest caz. Ca urmare a îmbolnăvirii grave în urma acțiunilor inculpaților Dumanscaia M. la data de 28.12.2018 a decedat. Pentru înmormîntarea acesteia au fost cheltuiți bani în sumă de 37000 lei, fapt confirmat și de adeverința din 08.02.2016 eliberată de Primăria Bucovăț;

- instanța de apel, necătînd că prejudiciul material și cheltuieli de judecată în sumă de 199 984 lei susținuți de partea vătămată este confirmat prin copiile înscrisurilor anexate la acțiunea civilă, precum fiind confirmate și cheltuielile efectuate de către aceasta pentru tratament, iar în ședința instanței de apel partea vătămată a mai prezentat bonurile de plată pentru achitarea călătoriilor sale efectuate în legătură cu examinarea cauzei în instanța de apel, solicitând și încasarea cheltuielilor de transport, a considerat de a admite parțial acțiunea civilă, cu

încasarea în beneficiul părții vătămate a prejudiciului moral în mărime de cîte 2 000 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 5 000 lei;

-prin faptul neîncasării în beneficiul părții vătămate a tuturor cheltuielilor suportate se încalcă dreptul părții vătămate de a recupera aceste cheltuieli, în măsura în care cheltuielile au fost efectuate în mod real, confirmate prin bonul de plată;

- instanța de apel în primul rînd nu a luat în calcul toate cheltuielile de înmormântare, inclusiv cele legate de serviciile rituale și bisericești, procurarea îmbrăcămintei, în limitele ce nu depășesc costul acestora în localitatea respectivă;

- în ce privește prejudiciul moral, instanța de apel, reținând prevederile art. 1422, 1423 Cod civil, a considerat că acesta urmează a fi admis parțial în cuantumul de cîte 2000 lei de la fiecare inculpat, fiind una echitabilă tuturor circumstanțelor cauzei;

- consideră soluția instanței de apel neîntemeiată și neargumentată, or cuantumul prejudiciului moral solicitat de partea vătămată Dumanscaia Oliga în sumă de 60.000 lei, nu este exagerat și este justificată, deoarece partea vătămată Dumanscaia Oliga fără îndoială a avut de suferit și moral în urma acțiunilor ilegale ale inculpaților prin faptul că a avut trăiri sufletești, frustrări, jigniri, disconfort, dureri și suferințe legate de acțiunile inculpaților, fiindu-i provocate vătămări corporale;

- la stabilirea mărimii compensației morale, instanța de apel nu a luat în considerare suferințele psihice pe care le-au suportat și le suportă în legătură cu decesul părinților, deoarece în urma decesului părinților, care aveau un comportament pozitiv în societate, fiind o familie stimată, continuă să rămână o pierdere enormă. Astfel, prejudiciul moral, acordat de instanța de apel, nu poate aduce o satisfacție echitabilă suferințelor suportate, astfel consideră că partea vătămată nu a avut parte de un proces echitabil.

În drept, avocatul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6.2 Avocatul Malai Tatiana în numele inculpatului Sîli S., care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei, prin care să fie menținută sentința.

În motivarea recursului invocă:

-instanța de apel nu a putut dovedi prin probe concludente vinovăția lui Sîli S. în comiterea infracțiunii imputate, la baza deciziei nu au fost puse probele cercetate și apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală;

- organul de urmărire penală nu a stabilit nici un martor ocular care să declare că Sîli S. a pătruns în curtea casei lui Dumanscaia O., după care în vederea scopului său criminal a rămas în proprietate și a refuzat să iasă de acolo, care a mai și amenințat-o pe ultima cu aplicarea violenței. Însăși Sîli S. a declarat atît în cadrul urmăririi penale, cît și în ședința primei instanțe, că el a intrat în ogradă crezînd că lui Mămăligă Alexandru și Mămăligă Mihail i s-a permis acest lucru, dar după ce a văzut că d-na Dumanscaia face gălăgie, la solicitarea de a ieși, el a părăsit ograda împreună cu cei doi frați. A mai declarat că nu a amenințat-o cu aplicarea violenței și în conflictul care a avut loc nu s-a implicat;

- instanța de apel a reținut că deși Sîli S. nu și-a recunoscut culpa, vinovăția acestuia de săvîrșirea infracțiunii incriminate a fost dovedită prin probe veridice. Probele pe care instanța de apel și-a bazat soluția de condamnare sunt: declarațiile părții vătămate Dumanscaia O. pe care le solicită să le aprecieze critic, deoarece la fiecare etapă de cercetare a dosarului sunt diferite;

- declarațiile martorului Gavriliță Iurie, care momentul conflictului nu a văzut, soția i-a relatat totul prin telefon; declarațiile martorului Levițchi Vasile, care cunoaște situația creată doar din spusele părții vătămate, la momentul cînd s-a apropiat de gospodăria ei a văzut în drum 3-6 persoane; declarațiile martorului Brai Gheorghe, care a declarat că nu a văzut incidentul și că totul a aflat din spusele d-nei Dumanscaia, cînd s-a apropiat în stradă erau 6-7 persoane, iar Dumanscaia cu mama sa se aflau în ogradă și careva discuții nu a auzit; declarațiile martorului Braghiș Victor, care a declarat că cunoaște situația din spusele lui Dumanscaia, dar cînd a venit, Sîli Simion era în stradă. Toți martorii ale căror declarații au stat la baza deciziei de condamnare nu au fost martori oculari și nu au văzut cele întîmplate. Toți care au venit l-au văzut pe Sîli Simion în afara ogrăzii;

- prima instanță corect a ajuns la concluzia că din materialele cauzei nu rezultă existența acțiunilor de „pătrundere„ și „rămînerii” a inculpaților în domiciliul părții vătămate, or intrarea lor în gospodărie a fost condiționată de producerea accidentului rutier, care a avut loc cu o zi mai înainte. Curtea de Apel prin decizia sa a respins unilateral poziția invocată de partea apărării, fără a da o apreciere obiectivă probelor existente la dosar. Instanța de apel a apreciat eronat probele, a emis o hotărîre de condamnare, însă el urma a fi achitat fiindcă vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal nu a fost dovedită;

- probele precum ar fi procesul verbal de cercetare la fața locului, procesul verbal de verificare a declarațiilor la fața locului, nu confirmă cu certitudine vinovăția lui Sîli Simion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal;

- toate probele acuzării examinate în cadrul cercetării judecătorești nu dovedesc cu certitudine faptul că, inculpatul Sîli Simion a comis infracțiunea respectivă. Probele nici ca cum nu coroborează între ele în ansamblu și nu dovedesc vina condamnatului. Inculpații nu au avut intenția directă de a pătrunde în domiciliul părților vătămate. Mai mult ca atît, nu s-a confirmat probatoriu nici refuzul lor de a părăsi domiciliu și nici probe ce caracterizează intenția directă la violarea de domiciliu.

În drept, avocatul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să

decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent.

Cu referire la recursul declarat de către avocatul Malai T. în numele inculpatului Sîli S.

Colegiul penal lecturând textul recursului reține că, de către avocatul Malai T. în numele inculpatului Sîli S. se solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței de achitare a inculpatului, indicând că toate probele acuzării nu dovedesc faptul că, inculpatul Sîli S. a comis infracțiunea respectivă, astfel invocă ca temei de drept pct. 8) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume, că *nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Verificând probatoriul administrat în cauză prin prisma opiniei recurentului, în sensul că prima instanță corect a ajuns la concluzia că din materialele cauzei nu rezultă existența acțiunilor de „pătrundere„ și „rămânere” a inculpaților în domiciliul părții vătămate, or intrarea lor în gospodărie a fost condiționată de producerea accidentului rutier, care a avut loc cu o zi mai înainte, Colegiul o consideră ca neîntemeiată.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, poate administra, la cererea părților orice probe noi și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Prin urmare, verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide, că acestea sunt vădit neîntemeiate, iar instanța de apel a prezentat situația de fapt imputată și inculpatului Sîli S. în urma propriei cercetări și examinări coroborate a probelor ce au servit ca temei pentru soluționarea laturii penale a cauzei, pe care se sprijină soluția de condamnare dispusă în prezenta speță.

În această ordine de idei, se reține că instanța de apel, a motivat cu suficientă amplitudine în filele 203-228 v. IV, din cuprinsul hotărârii atacate soluția de vinovăție a inculpaților și calificarea acțiunilor acestora.

În continuare, instanța de recurs în aceeași ordine de idei specifică că, argumentele recurentului invocate în recurs, referitor la nevinovăția inculpatului Sîli S., au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-a formulat și s-a punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului, pe care Colegiul le însușește.

Colegiul penal reține, că instanța de apel judecând cauza și verificând probele în ședința de judecată a motivat detaliat soluția, precum și elementele de fapt pe care se sprijină soluția de condamnare dispusă în cauză, expunându-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia de recunoaștere a vinovăției și condamnare inclusiv

a inculpatului Sîli S. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal.

La acest aspect, instanța de recurs mai menționează că, decizia instanței de apel, cuprinde răspunsuri, cu referire la argumentul recurentului precum că, din materialele cauzei nu rezultă existența acțiunilor de „pătrundere” și „rămânere” a inculpaților în domiciliul părții vătămate, or intrarea lor în gospodărie a fost condiționată de producerea accidentului rutier, care a avut loc cu o zi mai înainte. În contextul dat, fiind corect menționat de către instanța de apel, că prin declarațiile părții vătămate și a martorilor audiați, se confirmă evident că, inculpații au pătruns ilegal pe teritoriul casei lui Dumanscaia O., aceștia manifestînd un comportament batjocoritor față de partea vătămată, totodată ultimii au rămas ilegal în continuare în ograda casei, în situația în care, Dumanscaia Oliga insista ca dîșii să părăsească domiciliul ei și să nu ridice automobilul, fără încuviințarea organelor de poliție, or inculpații nu au prezentat careva acte ce ar permite ultimilor să scoată automobilului din ograda părții vătămate, din care considerent se respinge și critica precum că, toți martorii ale căror declarații au stat la baza deciziei de condamnare nu au fost martori oculari și nu au văzut cele întîmplate.

La fel, instanța de apel just a reținut în speță, existența în acțiunilor inculpaților a laturii obiective, manifestate prin modalitate de „rămînerea ilegală” a inculpaților în domiciliul părții vătămate, or, partea vătămată Dumanscaia Oliga, cît și martorii audiați au confirmat clar că, inculpații nu au părăsit domiciliul lui Dumanscaia Oliga la cerința ultimei și repetată a acesteia, și au ieșit din ograda casei doar la momentul în care au sosit colaboratorii de poliție, în situația în care martorul Braghiș Victor, care a venit la fața locului, le-a spus peroanelor să iasă din ogradă, cît el va discuta cu partea vătămată.

De asemenea, Colegiul penal reține că decizia cuprinde răspuns și cu privire la prezența laturii subiective a infracțiunii specificate la art. 179 Cod penal, în acțiunile inclusiv a inculpatului Sîli S., în situația în care inculpații au acționat anume cu scop material, or, anterior faptei infracționale de violare de domiciliu, în seara zilei de 06.01.2016, a avut loc un accident rutier, inculpatul Mămăliga Mihail, fiind la volanul automobilului de modelul Dacia Logan, a derapat de pe traseu și a ajuns în gospodăria părții vătămate, tamponîndu-se în casa ultimei, iar urmare a acestui fapt, casa și gardul ale părții vătămate Dumanscaia Oliga au fost deteriorate, fiindu-i cauzate daune materiale, or, partea vătămată a explicat că, nu le permitea să scoată automobilul din curtea casei deoarece au promis că vor achita prejudiciul și să hotărască întrebarea pe cale amiabilă.

În acest sens, în viziunea Colegiului penal instanța de apel a reținut just că inculpații au acționat cu intenție directă, în scop de a recupera automobilul, or, aceștia nici nu au avut de gînd să restituie părții vătămate un oarecare prejudiciu material pentru deteriorările comise în urma accidentului rutier, astfel că de fapt și de drept s-a realizat anume scopul material, lucru care însă a fost omis într-un mod absolut formal și neîntemeiat de către instanța de fond. Or, anume pentru a recupera automobilul, a determinat pe inculpați să comită infracțiune de violare de domiciliu,

aceștia nu au primit permisiunea lui Dumanscaia Oliga de a intra în gospodăria sa, dar nici careva acte procesuale ce ar permite ultimilor să intre în proprietatea privată și să ridice automobilul accidentat.

Totodată, instanța de apel, s-a expus și asupra argumentului precum că, intenție în acțiunile inculpaților în raport cu domiciliul lui Dumanscaia O. nu este de atentare la inviolabilitatea domiciliului altuia, în scop de răzbunare, gelozie, ură, curiozitate - scop specific violării de domiciliu, ci în scop material, de restituire a bunurilor personale aflate pe terenul aferent casei de locuit din s. Xxxxx r. Xxxxx, ca urmare a accidentului rutier. Or, instanța de apel a remarcat la acest aspect că, din declarațiile părții vătămate rezultă evident că, inculpații au refuzat să părăsească domiciliul său, aceasta insistând, însă fără careva acțiuni pozitive din partea inculpaților, pînă la sosirea colaboratorilor de poliție, de vreme ce doar la solicitarea lui Braghiș Victor, care fiind angajat în calitate de ofițer de poliție, li-a spus persoanelor să iasă din ogradă cât el va discuta cu partea vătămată.

Cu referire la critica recurentului, precum că procesul verbal de cercetare la fața locului, procesul verbal de verificare a declarațiilor la fața locului, nu confirmă cu certitudine vinovăția lui Sîli Simion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal, instanța de recurs reține că, prin procesul-verbal de verificare a declarațiilor la fața locului din 27.02.2016, cu participarea părții vătămate Dumanscaia Oliga, se atestă că ultima aflându-se în ograda casei sale situată în satul Xxxxx, raionul Xxxxx, a indicat colaboratorilor de poliție locul din interiorul acestei ogrăzi, pe unde au pătruns Mămăligă A., Mămăligă M, Sîli S., care au refuzat să părăsească ograda la solicitările ei.

Asupra celor menționate, Colegiul penal conchide că instanța de apel just a statuat că, probele menționate, indică asupra vinovăției nemijlocite inclusiv a lui Sîli S.. anume în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal.

Față de cele ce preced, Colegiul penal conchide, că considerentele menționate raliază celor constatate de instanța de apel privitor la situația de fapt și de drept reținută în cauză și privitor la stabilirea vinovăției inclusiv a inculpatului Sîli S., pe baza unei juste evaluări a probelor administrate în cauză, dând faptelor comise de acesta o încadrare juridică corectă în baza art. 179 alin. (2) Cod penal.

În concluzie, instanța de recurs consideră hotărârea instanței de apel ca legală și întemeiată, fiind adoptată în corespundere cu prevederile legale relevante prevăzute de art. 414-419 Cod de procedură penală și din atare considerente, recursul ordinar declarat de către inculpată este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

Cu referire la recursul declarat de către avocatul Hriplivaia Valentina în numele părții vătămate Dumanscaia Oliga.

Autorul își întemeiază recursul său în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

În argumentarea temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, recurentul a menționat că, concluzia instanței de apel privind admiterea parțială a acțiunii civile este neîntemeiată, neargumentată și contrară prevederilor art. 387 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală, care având la dispoziție sume exacte, solicitate de partea vătămată, nu a admis integral acțiunea civilă.

În conformitate cu prevederile art. 387 alin. (1), (3) Cod de procedură penală, o dată cu pronunțarea sentinței de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sânt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge și numai în cazul excepțional când, pentru a stabili exact suma despăgubirilor convenite părții civile, ar trebui amânată examinarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

Instanța de recurs reține, că în prezenta speță, instanța de apel just a considerat că, acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Dumanscaia Oliga, este întemeiată și justificată parțial, urmînd a fi admisă în parte.

Astfel, cu privire la prejudiciul material solicitat de partea vătămată, privind încasarea cheltuielilor de deplasare la organul de urmărire penală și instanța de judecată, precum și cheltuieli legate de acordarea asistenței juridice de către apărătorul Hriplivaia Valentina, conform bonului din 28.01.2018 în suma de 3535 lei, instanța de apel a considerat că, partea vătămată a avut cheltuieli legate de examinare a cauzei penale, însă suma solicitată spre încasare nu corespunde realității, în situația în care în cadrul cercetării judecătorești în instanța de apel nu au fost prezentate probe ce ar confirma că, toate pretinsele cheltuieli au avut loc nemijlocit cu instrumentarea cauzei penale date, fapt ce denotă că acestea cerințe urmează a fi admise parțial, cu încasarea din contul inculpaților în beneficiul părții vătămate, a sumei doar de 5 000 lei, ținînd cont și de faptul că mai multe ședințe de judecată au fost amînate la cererea părții vătămate.

Totodată, instanța de apel, corect a respins și solicitarea părții vătămate privind încasarea din contul inculpaților a cheltuielilor suportate pentru reparația casei urmare a accidentului rutier, de vreme ce, la caz, instanța de apel examinează cauza penală de învinuire a lui Mămăligă A., Mămăligă M. și Sili S. de comiterea infracțiunii de violare de domiciliu, dar careva prejudiciu cauzat nemijlocit prin infracțiune de violare de domiciliu, nu s-a constatat.

Mai mult ca atât, în opinia instanței de recurs, instanța de apel just a considerat și faptul că, este absolut nefondată și declarativă pretenția părții vătămate față de inculpați privind încasarea cheltuielilor legate de înmormântarea tatălui părții vătămate, făcînd referire precum că Dumanschi G. a decedat, acesta în permanență fiind stresat și în permanență retrăind pentru cele întîmplate, precum și faptul că mama lui Dumanscaia Oliga, Dumanscaia Maria s-a îmbolnăvit, aceasta avînd necesitatea de tratament și medicamente costisitoare, or, pretinsele cheltuieli nu au fost cauzate prin infracțiune, nu au careva legătură cauzală cu fapta comisă de

inculpați, din care considerente, la acest capăt de solicitare, pretenția urmează a fi respinsă.

Ce ține de quantumul prejudiciului moral încasat de către instanța de apel de la inculpați în beneficiul părții vătămate, în sumă de câte 2000 lei, instanța de recurs statuează că acesta a fost stabilit în conformitate cu prevederile art. 1423 alin. (1) Cod civil, coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, de asemenea fiind urmărit scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă și pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei. Totodată, Colegiul penal stabilește că instanța de apel a ținut cont și de faptul că, prin infracțiunea săvârșită, inculpații i-au cauzat părții vătămate, un prejudiciu moral, manifestat prin suferințele psihice și fizice suportate atât de către Dumanscaia Oliga, cât și de către părinții acesteia, care în cea mai mare parte au suportat stresuri, frică, nesiguranță, avînd în vedere că aveau o vîrstă înaintată.

De asemenea, instanța de apel la acest aspect a considerat că fapta penală comisă de către inculpați cu intenție directă, a adus suferințe morale enorme părții vătămate Dumanscaia Oliga, care a suportat teama în viitor față de sine, cât și față de părinții săi, cu atât mai mult că inculpați au amenințat-o cu aplicarea violenței, fapt ce denotă că la caz, este echitabil, corect dar și proporțional pentru a recupera aceste daune morale, și a recompensa durerile fizice și psihice, de a încasa de la inculpați, a câte 2 000 lei, or suma de 60000 lei solicitată de partea vătămată, este una exagerată. În situația în care instanța de judecată urmează să țină cont de gravitatea cauzării suferințelor psihice și fizice a părții vătămate, totodată și faptul că la stabilirea quantumului prejudiciului moral, urmează a se ține cont atât de gravitatea suferințelor pricinuite, dar și de starea materială a inculpaților.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 219 Cod de procedură penală, instanța de apel ținând seama de suferințele psihice ale părții vătămate care a suportat teama în viitor față de sine, cât și față de părinții săi, a evaluat corect quantumul prejudiciului moral, ce urmează a fi încasat de la inculpați în sumă de câte 2000 lei, de la fiecare.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide, că în cauza dată nu au fost admise erorile de drept la care face referire recurentul și nu sînt temeiuri de casare a soluției adoptate, fiindcă instanța de apel s-a pronunțat motivat asupra tuturor argumentelor indicate în apel și hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, expunându-se argumentat asupra motivelor admiterii parțiale a acțiunii civile, nefiind încălcate careva drepturi ale părții vătămate.

Din considerentele expuse, Colegiul largit concluzionează că recursul declarat de către avocatul Hriplivaia Valentina în numele părții vătămate Dumanscaia Oliga, în prezenta speță este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) CPP, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Hriplivaia Valentina în numele părții vătămate Dumanscaia Oliga și de către avocatul Malai Tatiana în numele inculpatului Sîli Simion, împotriva deciziei Colegiului penal al

Curtii de Apel Chişinău din 29 mai 2019, în cauza penală privindu-i pe **Mămăligă Alexandru Xxxxx**, **Mămăligă Mihail Xxxxx**, **Sîli Simion Xxxxx** ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Preşedinte

Timofti Vadimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Țurcan Anatolie